

T.C.
ÇANAKKALE
İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2017/718
KARAR NO : 2018/186

DAVACI : TMMOB Mimarlar Odası Başkanlığı
VEKİLİ : ██████████
Mimarlar Odası Konur Sok. No:4/2 Kızılay Merkez/ANKARA

DAVALI : Gelibolu Belediye Başkanlığı
VEKİLİ : ██████████
Camikebir Mh Hükümet Cad. 1. Geçit No:3 Gelibolu/ÇANAKKALE

DAVANIN ÖZETİ : Davacı tarafından, üyesi proje müelliflerine yönelik kayıt işlemi yapılması ve yıllık kayıt ücreti alınmasına ilişkin Gelibolu Belediye Meclisinin 23/11/2016 tarih ve 131 sayılı karar ile kabul edilen 2017 yılı Gelir Tarifesi'nin 28. maddesinin iptali istemiyle Gelibolu Belediye Başkanlığı'na yapılan 21/02/2017 tarihli başvurunun zımnen reddine ilişkin işlemin; hukuka aykırı olduğu, 6235 sayılı Yasa'nın 33. maddesi uyarınca serbest meslek icrasında bulunmak için mühendis ve mimarların sadece ilgili odalarına kayıtlı olması gerektiği, meslek mensuplarının kayıtlarının meslek odalarınca tutulmakta ve takip edilmekte olduğu, bu kapsamda belediyelerin meslek mensuplarına yönelik kayıt tutup ücret alma yetkisinin bulunmadığı, başka bir kurum veya kuruluşun kayıt tescil ve benzeri işlemler yapmasının kanuna aykırılık teşkil edeceği iddia edilerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Usule ilişkin olarak; davacı tarafca Belediyenin aldığı karardan ne şekilde mağdur olduğunu, hangi üyesinin bu karara muhatap olarak mağdur edildiğini dava dilekçesinde açıklamadığı, hukuki menfaatlerinin hangi nedenlerle zarar gördüğü hususlarına yer verilmediği, davacıyı ve üyelerini mağdur eden somut bir olay bulunmadığından davacının bu davayı açmakta hukuki menfaatinin bulunmadığı, esasa ilişkin olarak ise; proje müelliflerine yönelik kayıt işlemi yapılması işleminin 3194 sayılı İmar Kanunu ve Yönetmeliklerinin Belediye'ye tanıdığı yetkilere dayanılarak yapıldığı, 5393 sayılı Belediye Kanununun 15. maddesi ile 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 97. maddeleri doğrultusunda müellif kayıt ücreti alınmasına karar verildiği ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Çanakkale İdare Mahkemesi'nce, davalı idarenin usule yönelik itirazı yerinde görülmeyle, dava dosyasındaki bilgi ve belgeler incelenerek gereği görüldü.

Dava; davacı oda başkanlığı tarafından, üyesi proje müelliflerine yönelik kayıt işlemi yapılması ve yıllık kayıt ücreti alınmasına ilişkin Gelibolu Belediye Meclisinin 23/11/2016 tarih ve 131 sayılı kararı ile kabul edilen 2017 yılı Gelir Tarifesi'nin 28. maddesinin iptali istemiyle Gelibolu Belediye Başkanlığı'na yapılan 21/02/2017 tarihli başvurunun zımnen reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu'nun 33. maddesinde, "Türkiye'de mühendislik ve mimarlık meslekleri mensupları mesleklerinin icrasını iktiza ettiren işlerle meşgul olabilmeleri ve mesleki tedrisat yapabilmeleri için ihtisasına uygun bir odaya kaydolmak ve azalık vasfını muhafaza etmek mecburiyetindedirler..." hükmüne yer verilmiştir.

T.C.
ÇANAKKALE
İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2017/718
KARAR NO : 2018/186

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde de. "Kanunların belediyeye verdiği yetki çerçevesinde yönetmelik çıkarmak, belediye yasakları koymak ve uygulamak, kanunlarda belirtilen cezaları vermek" hükmüne yer verilmiştir.

02/11/1985 tarih ve 18916 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan ve dava konusu işlemin tesis edildiği tarihte yürürlükte bulunan Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliği'nin 16. maddesinin 1. fıkrasının 28. bendinde **Fenni Mesul**: Proje müellifleri kendileri olsun veya olmasın, yapının yürürlükteki kanun, imar planı, ilgili yönetmelik hükümleri, Türk standartları, bilimsel kurallar, teknik şartnameler, fen, sanat ve sağlık kurallarına ve tüm mevzuat hükümlerine uygun olarak düzenlenen ruhsat eki projelerine göre gerçekleştirilmesini, aldıkları eğitime göre denetleyen ve ilgili idareler ile üyesi oldukları odalarına karşı sorumlu olan ilgili meslek mensupları olarak, 29. bendinde, **Fen Adamları**:Yapı, elektrik tesisatı, sıhhi tesisat ve ısıtma, makina, harita kadastro ve benzeri alanlarda mesleki ve teknik öğrenim veren, en az lise dengi okullardan mezun olmuş veya lise mezunu olup, bir öğretim yılı süreyle bakanlıkların açmış olduğu kursları başarıyla tamamlamış olanlar ile 3308 sayılı Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanununa göre ustalık belgesine sahip olan elemanlar olarak tanımlanmıştır.

Aynı Yönetmeliğin 57. maddesinde "...**Proje müellifliği ve yapım işlerinin denetimine dair fenni mesuliyet üstlenen mimarların ve mühendislerin, 27/1/1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu uyarınca, ilgili meslek odasına kayıtlı olmaları, büro tescillerini (Değişik ibare:RG-1/6/2013-28664) yaptırmaları gerekir.**..." hükmüne, 58. maddesinde de "...**Sicil: Fenni mesullerin sicilleri, ilgili meslek odalarının, ilgili idareden alınacak iş bitirme belgeleri de dikkate alınarak tutulur ve yeni bir fenni mesuliyet üstlenilmesinde bu siciller dikkate alınır.**

Fen adamlarının sicilleri, belediye ve mücavir alan sınırları içinde, belediyelerin ilgili birimlerince tutulur ve bu sicillerin birer kopyaları her yıl sonunda valiliğe (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) gönderilir. Belediye ve mücavir alan sınırları dışındaki yerlerde görev yapacak fen adamlarının sicillerinin tutulması valiliğe (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) aittir. Sicil fişleri yapının inşaat ruhsatı alınmasından yapı kullanma izninin alınmasına dek geçecek süreyi, bu süreç içindeki faaliyetlerin hepsini içine alır. Fen adamlarının sicillerinin tutulmasında fenni mesullerin bildireceği görüş ve kanaatler esas alınır." hükmüne yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; Gelibolu Belediyesi sınırları içerisinde faaliyet gösterecek proje müellifleri ile fenni mesullerden alınacak ücretlerin belirlenmesine ilişkin Gelibolu Belediye Meclisinin 23/11/2016 tarih ve 131 sayılı kararı ile kabul edilen, müteahhit ve sürveyanların yeni kayıt veya kayıt yenileme ücretlerinin belirlenmesine ilişkin 2017 yılı Gelir Tarifesi'nin 28. maddesinin iptali istemiyle davalı idareye 21/02/2017 tarihin başvurusunda bulunduğu, başvurunun cevap verilmemek suretiyle zımnen reddi üzerine bakılan dava açıldığı anlaşılmıştır.

Uyuşmazlık; Gelibolu Belediyesi sınırları içerisinde faaliyet gösterecek mimarlık ve mühendislik proje müellifleri ile fenni mesullerin Gelibolu Belediyesine kayıt olma zorunluluğunun bulunup bulunmadığından kaynaklanmaktadır.

"Fenni Mesul" ve "Fen Adamları" kavramları gerek İmar Kanunu'nda gerekse Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliği'nde tanımlanmıştır.

Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliğinde, proje müellifliği ve yapım işlerinin denetimine dair fenni mesuliyet üstlenen mimarların ve mühendislerin, 27/1/1954 tarih ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu uyarınca, ilgili meslek odasına kayıtlı olmaları, büro tescillerini yaptırmaları gerektiği, fenni mesullerin sicillerinin, ilgili meslek odalarınınca tutulacağı açık bir şekilde belirtilmiştir. Yine Yönetmelikte, "fen adamlarının sicilleri"nin ise belediye ve mücavir alanı sınırları içinde, belediyelerin ilgili birimlerince tutulacağı belirtilmiştir. Öte yandan, 6235 sayılı Kanun uyarınca, Türkiye'de mühendislik ve mimarlık meslek mensuplarının ilgili odaya kayıt yaptırma

T.C.
ÇANAKKALE
İDARE MAHKEMESİ

ESASNO : 2017/718
KARAR NO : 2018/186

zorunluluğu bulunmakla birlikte, Belediye Kanunu'nda proje müellifleri ile fenni mesullerin sicillerinin Belediyece tutulacağına ilişkin açık bir hüküm yer almamaktadır.

Bu durumda; 6235 sayılı Kanun uyarınca, Türkiye'de mühendislik ve mimarlık meslekleri mensuplarının ilgili odaya kayıt yapma zorunluluğu bulunduğundan, işlem tarihinde yürürlükte bulunan Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliğinde, proje müellifleri ile fenni mesullerin sicillerinin ilgili meslek odalanca tutulacağı, fen adamlarının sicillerinin ise belediye ve mücavir alan sınırları içinde, belediyelerin ilgili birimlerince tutulacağına açık bir şekilde belirtilmesi, Belediye Kanunu'nda proje müellifleri ile fenni mesullerin sicillerinin Belediyece tutulacağına ilişkin açık bir hüküm yer almaması nedeniyle, Gelibolu Belediyesi sınırları içerisinde faaliyet gösterecek mimarlık ve mühendislik proje müellifleri ile fenni mesullerin Gelibolu Belediyesine kayıt olma ve buna ilişkin ücretin belirlenmesine yapılan itirazın reddine ilişkin olarak tesis edilen dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Nitekim, benzer bir dosyada Danıştay Sekizinci Dairesi'nin 18/10/2017 gün ve E:2016/2725, K:2017/7250 sayılı kararı da bu yöndedir.

Açıklanan nedenlerle; dava konusu işlemin **iptaline**, aşağıda dökümü yapılan 205.70-TL yargılama gideri ile kararın verildiği tarihte yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 1.090,00-TL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, artan posta ücretinin kararın kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine, kararın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde İzmir Bölge İdare Mahkemesi'ne istinaf kanun yolu açık olmak üzere, 28/02/2018 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.

Başkan

[Redacted Signature]

Üye

[Redacted Signature]

Üye

[Redacted Signature]

YARGILAMA GİDERLERİ

Başvurma Harcı :	[Redacted]
Karar Harcı :	[Redacted]
Y.D. Harcı :	[Redacted]
Vekalet Harcı :	[Redacted]
Posta Gideri :	[Redacted]
TOPLAM :	[Redacted]

[Handwritten Signature]

